

Türkiye’de “Solun” Durumu - III

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Salı, 06/03/2012 - 12:38

Yazar: Mehmet ÇAĞIRICI

Yazının Yazıldığı Tarih: 02.03.2012

Referans İçerik: [Türkiye’de “Solun” Durumu - I](#) [2]

Referans İçerik: [Türkiye’de “Solun” Durumu - II](#) [3]

Türkiye’de Sosyalistlerin “Kürt Milliyetçiliği Kuyrukçuluğu”

Ülkemizde birçok kendini Marksist olarak tanımlayan, sosyalist ve komünist olduğunu söyleyen siyasi parti var. Bu partilerin değişik program ve politikaları olmasına karşın hepsinde ortak olan nokta “Kürt Sorunu” denen sorunda aynı görüşte buluşmalarıdır.

Sosyalist Solcuların bazılarının değişik biçimlerde, kimi doğrudan onlarla birlikte çalışarak, kimi dışardan destekleyerek, Kürt Milliyetçi hareketini, bu hareketin PKK gibi terör örgütünü, BDP gibi legal partisini, KCK gibi kent yapılanmasını veya DTK gibi sözde Kürt parlamentosunu desteklemektedirler.

Milliyetçi Kürt hareketi sadece ülkemizdeki solcular arasında yüksek saygıya ve sevgiye mazhar olmamakta BDP’ nin Sosyalist Enternasyonal’e gözlemci sıfatıyla da katıldığı düşünülürse, uluslararası alanda da “Sosyal Demokrat” solcular için önemli bir siyasi kimliği temsil etmektedir. Gerçi yerli Sosyalist solcularımızla, yabancı sözde solcuların PKK’ya ve BDP’ ye yaklaşım motifleri çok farklı olmasına rağmen yine de her ikisi de Kürt Milliyetçi hareketi desteklemekte aynı pozisyonda sayılırlar.

Çoğu Sosyalist solcuların Kürt Milliyetçi hareketini desteklemelerinin bir teorik, bir de pratik nedenleri var. Teorik neden aslında çok daha önemli! Çünkü onların Milliyetçi Kürt hareketine yaklaşımda kullandıkları yöntem ve dünya görüşü; aslında onların ne denli sosyalist olduklarına dair çok net ipucu vermektedir. Bu sosyalist solcuların; ister teorik olarak olsun, ister pratik faydacılık açısından olsun, günümüz somut dünya ve Türkiye koşullarını hesaba katmadan Milliyetçi Kürt hareketini desteklemeleri; onların bilgilerinin, enerjilerinin, mücadelelerinin ister istemez, görünüşte hizmet etmek istedikleri emekçilere, vatanlarına değil de tam tersine özünde emperyalizme ve gericiliğe yaramaktadır.

İdeolojik veya teorik açıdan ülkemizdeki çoğu kendini Marksist tanımlayanların, Sosyalist solcuların “Kürt Sorunu” denen soruna bakışlarındaki temel özellik dogmatizmdir. Çünkü Kürt Milliyetçiliğini destekleyenler bu harekete Lenin’in bundan 85-90 yıl önceki Rusya koşullarına özgü geliştirdiği “Ulusal Sorun” tezlerini ve ilkelerini bire bir **kopya** çekerek Türkiye’nin kendine özgü koşullarını hesaba katmadan “hazır reçete” gibi **yapıştırmaya** veya uygulamaya çalışmaktadırlar.

“Kürt Milliyetçiliği Kuyrukçuluğu” nun Nedeni

Ülkemizde büyük bir çoğunlukla Sosyalist solcular veya Komünistler Kürt sorununa "ULUSAL SORUN" teşhisi koymaktalar. Bu teşhis, ister istemez bu sorunun çözümü için yapılan her mücadeleyi; "Ulusların kendi kaderlerini tayin etme" ilkesi çerçevesinde, Kürtlerin Türkiye'den ayrılarak bağımsız bir devlet kurabilmeleri için yapılan bir “**Ulusal Kurtuluş**” mücadelesi katına yükseltmektedir. Sağlam bir enternasyonalist olmak durumunda olan Sosyalist solcuların veya Komünistlerin Kürt Milliyetçilerinin ulusal kurtuluş hareketiyle dayanışması, bu hareketi desteklemesi sorunun bu biçimde teşhis edilmesi durumunda elbette çok doğaldır.

O halde bütün sorun Kürt sorununa konan teşhiste yatmaktadır. Sosyalist solcuların veya Komünistlerin yanlışları buradadır. Onların Kürt sorununa koydukları teşhis, Türkiye’de emekçilerin ve ilerici yurtseverler açısından, yanlıştır! Görünüşte, yüzeysel olarak bir **ulusal sorun** imiş gibi yansıyan bu sorunun; özünde, sınıfsal açıdan derinliğine incelendiğinde, bir burjuva "DEMOKRASİ" sorunu olduğu görülecektir.

PKK ve her türlü Kürt milliyetçi hareketlerin destekçisi sosyalistlerin ana ilkesi Lenin’in geliştirdiği “Ulusların Kendi Kaderlerini Belirleme” ilkesidir. Onlara göre Kürt Milliyetçi hareketinin; ayrılma hakkı dâhil Kürt ulusunun geleceğini belirleme hakkı vardır. Burada sorun genel anlamda “Ulusların Kendi Kaderlerini Belirleme” ilkesinde değil, özel olarak bu ilkenin hangi tarihsel ve toplumsal koşullarda uygulanabileceği ile ilgilidir. “Ulusların Kendi Kaderlerini Belirleme” ilkesinin pratik siyasi anlamı, bu hakkın tanındığı ulusun; şu veya bu biçimde birlikte yaşadığı diğer ulustan ayrılıp bağımsız devlet kurma hakkıdır. Bu hakka sahip olan ulus ister birlikte, ister bağımsız yaşamaya özgürce kendisi karar verir.

Önce; bize göre "Kürt Sorunu" neden bir ulusal sorun değildir tezini destekleyen argümanlarımızı açıklamaya çalışalım. "Ulusların kendi kaderlerini tayin etme" ilkesini geliştiren ve sosyalist devrim sonrası Rusya'da devrim öncesi emperyalist Çarlık Rusya ile "emperyalist-sömürge" ilişkileri içinde olan çevre uluslara uygulamayı tasarlayan Lenin; bu ilkenin uygulanmasının tarihsel, nesnel toplumsal koşulları olarak iki ögenin altını çizmektedir. Bilindiği gibi Lenin’in teorik olarak geliştirdiği bu ilkeyi pratikte sonradan Stalin uygulamıştır. Lenin'e göre "Ulusların kendi kaderlerini tayin etme" ilkesi

1)Uluslaşma Sürecini **tamamlayan** ve

2)**Emperyalist** devlet veya devletler tarafından yarı veya tam **sömürgeleştirilmiş halkların** hakkıdır.

Marksizm-Leninizm bir toplumsal bilimdir. Her bilim gibi o da ezberciliği, kopyacılığı ve dogmatizmi ret eder. Şimdi ezberciliğe ve kopyacılığa düşmeden; zaman ve mekân bakımından 20. yy. Rusya'sının ve 21. yy. Türkiye'sinin farklı somut, tarihsel, toplumsal koşullarını birbirleriyle karıştırmadan, koşulları kıyaslayalım:

1) Bölgede tarihin değişik cilvesi ile(ki bu durumdan da sonuçta emperyalizm sorumludur) dört değişik ulus devlet (Türkiye, Irak, Suriye ve İran) içinde yaşayan **Kürtler**, gerek toplu olarak, gerekse bu ulus devletlerin bir parçası olarak, kendi kendilerine yeterli, bağımsızlıklarını elde edebilecek kadar **bir ulus olarak oluşmamışlardır**.

2) 1917 Ekim Sosyalist Devrim öncesinde Çarlık Rusya bir **emperyalist devlet** idi. Hâlbuki 21. yy. eşiğinde Türkiye'nin değil emperyalist bir devlet olması, tam tersine kendisi emperyalizme bağımlı bir devlettir. Kısaca, **Türkiye emperyalist bir devlet değildir**.

Şimdi Kürler açısından Lenin’in "Ulusların kendi kaderlerini tayin etme" ilkesinin birinci koşulunun Ortadoğu ve Mezopotamya'da 21. yy başında ne derece gerçek olup olmadığına daha yakından bakalım. Bu konuda başvurulacak en sağlam referans yine Lenin'dir. Çünkü Lenin ulusal konuyu sınıfsal açıdan incelemiş bir uzmandır.

Lenin; **uluslaşma** sürecini kapitalist üretim ilişkisine doğrudan bağlı bir **birlik** olarak tanımlamakta ve uluslaşma sürecinin olmazsa olmazı sayılan belli başlı dört tarihsel-toplumsal BİRLİK koşullarını da

şöyle sıralamaktadır:

- 1) Kapitalist üretim ve piyasaların egemen olduğu EKONOMİK BİRLİK,
- 2) Kapitalist piyasaların gümrük duvarlarıyla sınırlanmış, bu sınırların örgütlü güçle veya savaşla çizilmiş olduğu COĞRAFİK BİRLİK,
- 3) Ortak iletişimi ve eğitimi sağlayan DİL ve KÜLTÜR BİRLİĞİ ve
- 4) Tek devlet çatısı altında yaşama iradesini ifade eden SİYASAL BİRLİK.

Aslında Kürt sorunu Türkiye açısından hem ulusal bir sorundur, hem de Ortadoğu bağlamında bir bölgesel sorundur. Biz önce Türkiye açısından ülkemizde yaşayan Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bir toplum olarak ULUS olup olmadığını; yukarıdaki dört koşulun süzgecinden geçirerek değerlendirmeye çalışalım.

Ülkemizde yaşayan Kürt kökenli yurttaşlarımız büyük çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da yaşamaktadırlar. Diğer bir kısmı ise göç ederek İstanbul, İzmir, Mersin vs. gibi büyük kentlerde yaşantılarını sürdürmektedirler.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da egemen üretim sektörlerinden sanayiden çok, tarım ve hayvancılığın egemen olduğu bir gerçektir. Üstelik bu tarım ve hayvancılık kapitalist tarzı modern bir işletmecilikten çok (Besicilik ve Çiftlik gibi) büyük toprak ağalığına dayanan **feodal** bir yapı içindedir. Büyük kentlerde yaşayan Kürt kökenliler ise zaten kapitalist Türkiye ile kaynaşmış, büyük çoğunluğu işgücünü pazarlayan emekçi olarak Türkiye işçi sınıfının bir üyesi olmuştur. Fakat Milliyetçi Kürt hareketinin önemli taleplerinden biri olan; Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da **özerk** yönetimi göz önünde tutulursa, bu bölgede kapitalist üretim tarzından çok feodalitenin egemen olduğu ve de kendi kendine yeterli oldukça bağımsız bir Kürt ekonomisinin bu bölgede olmadığı görülmektedir. Kısaca, Lenin işaret ettiği birinci koşul Türkiye’de oluşmamıştır.

Birinci koşul oluşmadığına göre, yani kendi kendine yeterli oldukça bağımsızlığı bir Kürt ekonomi bölgesi belirgin olmadığına göre Kürtler için ekonomik açıdan bir coğrafik birlikten de söz edilemez.

Türkiye’de çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da yaşayan Kürt kökenli yurttaşlarımız için Dil ve Kültür Birliği konusu da çok sorunlu bir konudur. Örneğin sadece Kürtçe bile Kürt yurttaşlarımız arasında ortak bir iletişimi sağlayamayacak kadar çeşitli lehçe (Kurmançî, Sorani) ve şivelere (Sancari, Cudikani, Urfi, Botani, Beyazidi, Hakkâri, Koceri, Cezire, Erzurumi vs.) vardır. PKK bile TV yayınlarında Türkçeyi iletişim dili olarak kullanmak zorundadır. Öte yandan Anadolu’da bin yıldır birlikte yaşayan değişik etnik kökenli insanlar ortak bir **Anadolu Kültürü** yaratmışlardır. Kısaca hiç çekinmeden iddia edilebilir ki Kürt yurttaşlarımız arasında da tam bir dil ve kültür birliği yoktur.

Lenin ulus olma tarihi ve toplumsal koşullarından Kürtler için geriye siyasi birlikte yaşama iradesi kalmaktadır. Bu konuda da yapılan araştırmalar, Kürt kökenli yurttaşların % 80 gibi ezici bir çoğunluğu kendisini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak görmek istiyor. Kaldı ki Kürt Milliyetçilerin örgütleri de gerçek niyetlerini gizleyerek, Türkiye Cumhuriyeti’nden ayrılmak istemediklerini sadece Kürtler olarak bazı grupsal demokratik haklar istediklerini dile getirmektedirler.

Özetle Leninci bir değerlendirmeye göre ne Türkiye’de ne de diğer Ortadoğu ülkelerindeki Kürt kökenli insanlar bir toplum olarak yukarıda sayılan dört nesnel toplumsal koşulları tarihsel olarak yerine getiremediklerinden ulus olarak değerlendirilemezler. Kısaca Türkiye’deki ne de diğer ülkelerdeki Kürtler ULUS DEĞİL, yaşadıkları dört ayrı ulus devlet içinde, o uluslara ait birer "Etnik" halk grubudurlar! Türkiye’de yaşayan Kürt kökenli yurttaşlar, bütün diğer Çerkesler, Araplar, Gürcüler, Rumlar vs. gibi etnik olarak Türk halkının ve ulusunun tarihsel ve siyasi bir parçasıdır.

Türkiye’de yaşayan Kürtler kendileri için bir ulus olmadıkları gibi, bir siyasi **“Azınlık”** ta değildirler. Çünkü siyasi olarak “azınlık” kavramı evrensel bir kavram değildir. Yani bütün uluslar için genel geçerli bir Azınlık tanımı yoktur. Azınlıklar her ulus devletin tarihsel ortaya çıkış koşullarında uluslararası antlaşmalarla özel ve tarihsel olarak hukuken belirlene bilen bir olgudur. Türkiye Cumhuriyeti’nin resmi tapusu olan Lozan Antlaşması ile Türkiye Cumhuriyeti içinde siyasi olarak

azınlık konumunda “Müslüman Olmayanlar” olarak tanımlanmıştır. Yani Türkiye’de yaşayan Kürtler “Azınlık” konumuna da sahip değildirler.

Türkiye’nin emperyalist bir ülke olduğunu iddia etmek artık bilim ve gerçek dışı bir saçmalık olur. Yüz yıldan beri emperyalist kategoride sayılan devletler bellidir. Bugün ABD, Avrupa ve Japonya ile kümeleşen emperyalist devletler, neredeyse bütün yer küresini Pazar, enerji kaynak ve nakliyatı, hammadde ve siyasi nüfus bölgeleri olarak kendi aralarında paylaşmış durumdalar. Sonradan emperyalist olma şansı ve olanağı artık kalmamıştır. Belki reel sosyalizmden kapitalizme dönüş yapan Rusya’nın bu alanda bir şansı vardır. Türkiye için böyle bir statü hemen hemen olanaksızdır.

Özetle, nesnel ve tarihsel olarak **ulus** ve **azınlık** olmayan Kürtlere ulusal ve azınlık siyasi haklarını talep etmek, daha vahimi bu hakları onlara tanımak demek; gerçekte bir başka ulusu, Kürt kökenli yurttaşların da dâhil olduğu Türk ulusunu açıkça mağdur ve işgal etmek demektir. Kürtleri ulus veya azınlık olarak tanımak demek, Türk ulusunun birliğini ve Türkiye’nin toprak bütünlüğünü sabote etmek demektir. Kısaca, Kürt sorunu Kürtler açısından bir ulusal sorun değil, Türkler(Yurttaş anlamında) için bir ulusal sorundur!

Kürt sorunun ana nedeni Türkiye’nin emperyalizme bağımlılığıdır! Türkiye artık Ankara’dan değil Emperyalist merkezlerden yönetilmektedir. Türkiye kendi parlamentosunda yabancıların dayattıkları yasaları çıkartmakta, Türk hükümeti artık yabancı güçlü hükümetlerin istek ve politikalarını bire bir taşeron olarak uygulamaktadır. Bu sorun aslında, Türkiye’nin bir ulus olarak, emperyalizmden bağımsız bir biçimde “**kendi kaderini kendisinin belirlemesi**” sorunudur. Türkiye emperyalizmden bağımsızlığını ise ancak Türk, Kürt, Çerkes vs. ayrımı yapmadan, ulusal birliğini koruyarak başarabilir.

Bir başka açıdan Kürt Sorununun çözümü; Türkiye’yi bölmek ve zayıflatmak için emperyalist planları bozma ve çağ dışı feodalizmi aşma açısından bir burjuva **demokrasi** sorunudur. Emperyalizm NeoCon (Dini istismara dayanan Yeni Muhafazakârlık) ve Neoliberalizm (Özel sektöre dayanan ekonomi) gibi ideolojilerin yardımıyla dünya egemenliğini kurma amacıyla Büyük Ortadoğu Projesini (BOP) bölgemize uygulamaktadır. Emperyalizm; BOP ’ta Milliyetçi Kürt hareketini (PKK, BDP, KCK, DTK vs.) Türkiye’yi kanatan, yaralayan, zayıflatan bir vurucu güç olarak kullanmaktadır.

Milliyetçi Kürtler(PKK, BDP vs.) ise hareketlerine militan ve sosyal taban devşirmek için Kürt kökenli yurttaşları, gençleri; kendilerini geri ve yarı köle olan **Maraba** olarak bırakan; aç, yoksul, fakir yapan; çağ dışı, büyük toprak ağalığına dayanan, aşiret ve cemaatlerin bölgede yarattığı koşulları sömürmekte ve istismar etmektedirler. Bölgenin feodal ağaları, aşiret ve cemaatleri ise Türkiye'nin holdingci büyük sermayesi ve onun siyasi partileriyle işbirliği ile ayakta durmaktadırlar. Karşılıklı çıkarlar burada büyük rol oynamaktadır. Özellikle de seçimlerde bu bölge insanları birer hazır "oy ambarı" olarak parlamenter burjuva partileri tarafından kullanılmaktadır.

Günümüzde Kürt Sorunu ilerici, demokrat, solcu, sosyalist vs. güçlerin kafalarını bulandırmak için, sosyalist ve işçi hareketini zayıflatmak için, emperyalizm ve işbirlikçi sermaye ve onun basını tarafından olağanüstü yoğun bir biçimde sömürülen bir sorundur.

Geleceğin sosyal kurtuluşu olan sosyalizm ancak günümüzün emperyalist oyunlarını bozmak, ondan bağımsız, kişilikli ve onurlu politika yapmak, ortaçağ artığı feodal cemaat ve aşiret yuvalarını dağıtmak ve gerçekten sağlıklı işleyen, hukukun üstünlüğüne dayanan, kuvvetler ayrılığına titizlikle uyan, denetlenebilir, saydam, katılımcı ve çoğulcu bir demokrasi inşa ederek ulaşılabilecek bir hedeftir!

Türkiye’de Sosyalist sol Kürt meselesine ezberci ve kopyacı yaklaşımı nedeniyle, ters yönden, düşman tarafından mücadeleye katılmak zorunda kalmaktadır. Kimi Sosyalistlerin Kürt Milliyetçi hareketi desteklemekteki birinci gerekçeleri uluslararası (Türk ve Kürt uluslar(!)) **dayanışma** ise ikinci nedeni kendi zayıflıklarını Kürt hareketinin aktivitesiyle telafi etme kompleksidir. Bu soruna bizzat neden olan sosyal güçler; emperyalizm, holdingci büyük sermaye, feodal büyük toprak ağaları, aşiret ve cemaatler; AKP gibi emperyalist işbirlikçisi, gerici dinci siyasi güçler ve nihayet PKK, BDP vs. gibi terörist Kürt Milliyetçileri “demokrasi” ve “sosyalizm” **düşmanlığında** tamamen kendilerinin de karşısındadır. Yani Kürt Milliyetçilerini destekleyen Sosyalist solcular bir anlamda yanlış bir uluslararası dayanışma uğruna kendi ulusal asıl görevlerinde düşmanlarının tuzağına düşmektedirler.

Uzak hedef olarak sosyalizmi, yakın hedef olarak demokrasiyi kendilerine program yapmış olanların aslında hem sosyalizm hem de demokrasi düşmanlarıyla yan yana saf tutmaları Türkiye Sosyalist solunun bir kaderi değildir. İyi niyet sonuçta çok önemli olmasına rağmen bilim, akıl ve mantığın bu iyi niyet ile mutlaka birleşmesi gerekir. Bilim, akıl, mantık gerçeği tanımanın ve değiştirmenin en önemli aracıdır. İyi niyet ise gerçeği değiştirmenin temel iradesi ve gücüdür.

Ülkemiz insanlarının, gençliğinin ve özellikle de solcuların; M. Kemal gibi onurlu ve kişilikli büyük bir liderin “Bağımsızlık benim karakterim” diyen; Nazım Hikmet ve Mustafa Suphi gibi sosyalizm hayallerini kurarken bile yurtseverlik sevdasından asla vaz geçmeyen tarihsel kişiliklerden öğrenecekleri çok şeyler var!

Mehmet ÇAĞIRICI

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [4]

Kaynak URL (18/05/2024 - 16:04 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/turkiye%E2%80%99de-%E2%80%99Csolun-durumu-iii>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>

[2] <https://politikadergisi.com/okur-makale/turkiye%E2%80%99de-%E2%80%99Csolun-durumu-i>

[3] <https://politikadergisi.com/okur-makale/turkiye%E2%80%99de-%E2%80%99Csolun-durumu-ii>

[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>